

Силабус курсу

Актуальні проблеми методики навчання другої іноземної мови у середній школі

Ступінь вищої освіти- доктор філософії (PhD)
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий рівень)
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Освітньо-наукова програма «Середня освіта»
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Рік підготовки – 1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: українська, англійська
Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом

Керівник курсу

Доктор педагогічних наук, професор **Задорожна Ірина Павлівна**
Контактна інформація: irynazadorozhnai@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс розкриває основні положення сучасної методики викладання іноземних мов, актуальні проблеми навчання другої іноземної мови в умовах багатомовної освіти й змінами у підходах до іншомовної підготовки у системі загальної освіти.

Викликами сучасного навчання іноземних мов у загальноосвітніх закладах стало збільшення кількості мов, що вивчаються. Вимогою на рівні шкільної освіти стало обов'язкове вивчення двох іноземних мов, що відповідає стандартам іншомовної освіти у загальноєвропейському просторі шкільної та вищої освіти.

Багатомовність сучасного суспільства, мовна політика держав, як і багатомовність у освіті, стали поштовхом до появи різних концепцій іншомовного навчання, серед яких насамперед ті, які побудовані на врахуванні мовного лінгвістичного і навчального досвіду, в тому числі рідної мови, мови соціалізації, попередніх іноземних мов. Беручи до уваги факт пропозиції у більшості загальноосвітніх шкіл англійської як першої іноземної мови, увага курсу зосереджується на особливостях методики навчання другої іноземної (німецької, французької, іспанської, польської) на базі першої іноземної англійської.

Курс буде цікавим тим, хто проводить дослідження з проблем навчання другої та подальших іноземних мов та формування багатомовної особистості.

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми методики навчання другої іноземної мови у середній школі» є підготовка здобувачів вищої освіти у нових реаліях іншомовного навчання: тенденції до багатомовної освіти, урізноманітнення іншомовної пропозиції, збільшення кількості мов, пропонувані для вивчення, де першою переважно є англійська, ознайомити здобувачів вищої освіти з основними положеннями методики навчання другої іноземної мови після англійської, враховуючи елементи релевантної для цього дидактики багатомовності; засвоєння нових знань та умінь у сфері методики викладання іноземних мов у середній школі, що сприятиме набуттю аспірантами актуальних професійних компетентностей, залученні їх до наукового дослідництва, пошуків шляхів і напрямів удосконалення сучасної методики, творчого використання здобутих знань та вмінь у науково-педагогічній діяльності.

Структура курсу

Год.			Тема	Результати навчання	Завдання
л.	п. р.	с. р.			
Змістовий модуль I.					
Теоретичні основи навчання другої іноземної мови.					
1	2	6	1. Нормативно-правова база іншомовної освіти в Україні в контексті навчання другої іноземної мови.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати типові та рамкові програми з другої іноземної мови для базової середньої, профільних шкіл, спеціалізованих шкіл та гімназій.	Презентація, аналіз нормативно-правових актів. Питання, обговорення
1	2	8	2. Мета та цілі навчання другої іноземної мови у різних закладах середньої освіти. Відмінності в організації навчання.	Розуміти зв'язки між елементами системи освіти, ідентифікувати та осмислювати проблеми в організації навчального процесу, обґрунтовувати методи їх вирішення.	Питання, дискусія, кейси
2	4	8	3. Багатомовність і навчання \ вивчення декількох іноземних мов у системі шкільної освіти.	Знання мовної ситуації та мовної політики: впливи на вибір іноземних мов у шкільній освіті. Розуміння переваг багатомовності та мультилінгвізму, особливостей іншомовної пропозиції у шкільній освіті.	Презентації, ІНДЗ, тести
1	2	8	4. Теоретичні основи навчання другої та подальшої іноземних мов.	Вміння здійснювати порівняльну характеристику першої та другої іноземної мови, використовуючи досвід вивчення попередніх мов. Знання лінгвістичного базису навчання другої мови.	Презентації, ІНДЗ, тести
Змістовий модуль II.					
Методика навчання другої іноземної мови.					
1	2	6	5. Розробка дидактичних матеріалів для навчання другої іноземної мови.	Розуміти основні особливості опрацювання дидактичних матеріалів, мати бачення їх використання в освітньому процесі, здатність проєктувати освітнє середовище, що забезпечує високу якість освітнього процесу. Використовувати знання та досвід у плануванні завдань.	Питання, презентації, інтерактивні технології
1	2	8	6. Практика використання дидактичних прийомів навчання другої іноземної мови у системі шкільної освіти.	Здійснювати роботу над вимовою, лексикою й розширенням словникового запасу. Навички навчання граматики через зіставлення граматичних явищ. Робота над вимовою та розвитком графічних навичок. Робота	Питання, презентації, інтерактивні технології

				з текстом. Типологія завдань. Вибір текстів, їх дидактизація.	
2	4	8	7. Актуальні методи та технології навчання другої іноземної мови у середній школі. Принципи методики навчання другої іноземної мови.	Сучасні технології навчання другої іноземної мови. Інтенсивне навчання другої іноземної мови. Огляд історії методів навчання іноземних мов. Загальна характеристика інформаційних технологій навчання іноземних мов. Мотивація навчання іноземних мов.	Питання, дискусії, інтерактивні технології
1	2	8	8. Формування мовної та мовленнєвої компетентності на уроках другої іноземної мови.	Формування іншомовної лексичної, граматичної, фонетичної, компетентності. Формування іншомовної компетентності в техніці читання. Формування іншомовної компетентності в техніці письма. Формування іншомовної компетентності в читанні, аудіюванні, в діалогічному мовленні, монологічному мовленні, писемному мовленні.	Презентації, ІНДЗ, тести
10	20	60	Всього:90		

Літературні джерела

1. Гаманюк В. А. Іншомовна освіта Німеччини у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів: теорія і практика: монографія / В. А. Гаманюк; КПДВНЗ «КНУ». – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. – 376 с.
2. Гаманюк В. А. Теорія «language awareness» у дидактиці багатомовності ФРН / В. А. Гаманюк // Гуманізація навчально-виховного процесу: збірник наукових праць / [за заг. ред. проф. В.І. Сипченка]. – Слов'янськ: СДПУ, 2012. – Спецвип. 8. – Ч. II. – С. 209–218.
3. Давыденко Ю. Е. Плюрилінгвізм в контексте обучения иностранным языкам / Ю. Е. Давыденко // Вісник Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля. – 2011. – No 2(2). – С. 59 – 64. – (Серія «Педагогіка і психологія»).
4. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [науковий редактор українського видання д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва]. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
5. Кияк Т. Р. Засади викладання іноземних мов в Україні в новітніх умовах (пропозиції науково-методичної комісії МОН України з іноземної філології) [Електронний ресурс] / Т. Р. Кияк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. – No 6. – С. 111–114. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Portal/natural/nvnu/filolog/2009_6/R2/Kyyak.pdf. - Заголо-вок з екрана.
6. Концепція Державної мовної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minjust.gov.ua/files/11.7.06_3.doc.
7. Концепція мовної освіти в Україні: проект // Освіта України.– 2011.– No 1/2.–С. 6.

8. Ніколаєва С. Ю. Сучасні тенденції мовної освіти в Україні // Мовна освіта: шлях до євроінтеграції: тези доповідей / [за ред. С. Ю. Ніколаєвої, К. І. Онищенко]. – К.: Ленвіт, 2005. – 290 с.
9. Ahrens R. Europäische Sprachenpolitik / R. Ahrens / D. Ruthke Europäische Mehrsprachigkeit. Analyse – Konzepte – Dokumente. – Aachen: Shaker Verlag, 2002. – S. 139–148.
10. Altmayer C. Konstruktivistische Fremdsprachendidaktik? [Електронний ресурс] / C. Altmayer // Babilonia. – 2003. – No 3–4. – S. 87–89. – Режим доступу: <http://ltsc.ph-karlsruhe.de/Altmayer.pdf>. – Заголовок з екрана.
11. Apeltauer E. Bilingualismus und Mehrsprachigkeit / E. Apeltauer // Flensburger Papiere zur Mehrsprachigkeit und Kulturenfielfalt im Unterricht. – 1997. – No 18. – S. 5.
12. Apeltauer E. Erziehung zur Zwei- und Mehrsprachigkeit: Konzepte, Modelle und Rahmenbedingungen am Beispiel von Deutschland, Australien und der Türkei / E. A peltauer // Flensburger Papiere zur Mehrsprachigkeit un Kulturenfielfalt im Unterricht. – 2000. – No 24–25. – S. 1–78

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. - К.: Ленвіт, 2003.- 273 с.
URL:<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/286/Recomend.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Закон України Про повну загальну середню освіту: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020. №31. 226 ст. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Ясна І. Soft skills: універсальні навички європейського рівня. Від 04. 03. 2015 р. URL: <https://studway.com.ua/soft-skills/>
4. Ewa M. Golonka. Technologies for Foreign Language Learning: a Review of Technology Types and their Effectiveness, 2012. URL : http://www.sinocall.org/pdf/Technologies_for_foreign-language.pdf
5. İşcan A. The Use of Eclectic Method in Teaching Turkish to Foreign Students. Journal of Education and Practice, 2017. № 8. С. 149–153. URL : <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1137580.pdf>
6. Mosquera I. Ideas to Bring Soft Skills into the English Classroom. URL : <https://www.teachingenglish.org.uk/blogs/ingrid-mosquera-gende/ideas-bringsoft-skills-english-classroom>
7. Timms A. The secret to Understanding Soft Skills. 5.09.2011. URL : <https://www.theguardian.com/money/2011/mar/05/secret-to-understanding-soft-skills>

Політика оцінювання

- Політика щодо реченця та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- Передбачена можливість здобувачів отримати бали за участь у неформальній освіті.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4): опитування під час занять тести, завдання, обговорення ситуацій)	25
Модуль 2 – (теми 5-8) – усне і письмове опитування, тести, проблемні лекції, моделі, презентації	25
ІНДЗ – індивідуальна письмова робота	10
Залік – тести, завдання	40
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
65-74	D	
60-64	E	
35-59	Fx	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни

Змішаний (blended) – дисципліна має супровід в системі Moodle, структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.